

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

**Srovnání problematiky evidence a odpisování
dlouhodobého majetku v ČR a ve vybraných státech EU**

Anna Sturcová

© 2017 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na evidenci a způsoby odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve třech různých státech EU, konkrétně v České republice, Slovenské republice a Spolkové republice Německo, dle platných právních předpisů daného státu. V každé z těchto zemí se vyskytují některá specifika ve zkoumané oblasti. U každého z uvedených států jsou podrobně popsány povinnosti a možnosti účetní jednotky při evidování dlouhodobého majetku podniku, dále pak nejčastěji používané metody odpisování tohoto majetku včetně daňové uznatelnosti odpisových metod a možné dopady na výsledek hospodaření. V praktické části je porovnáváno, jaké dopady mají evidence dlouhodobého majetku a co možná nejpodobněji zvolené metody odpisování majetku na administrativní zátěž a výsledek hospodaření vždy podobného podniku mezi jednotlivými zeměmi.

Na konkrétních příkladech evidence a odpisování traktoru a plemenného hřebce je zobrazeno správné zaevidování majetku, zařazení majetku do odpisových skupin (pokud tak legislativa určuje) a zvolení doby odpisování včetně odpisové metody. Zadání příkladu je u všech třech sledovaných zemí vždy shodné, při evidenci a sestavení odpisového plánu jsou však plně zohledněny zákonné povinnosti a možnosti účetní jednotky v daném státě. Závěrem jsou zjištěné rozdíly mezi jednotlivými zeměmi shrnuty v přehledné tabulce a okomentovány.

Klíčová slova

Dlouhodobý majetek, evidence, odpisy, Slovenská republika, Spolková republika Německo, účtování

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem diplomové práce bylo zpracování uceleného přehledu v oblasti evidence a odpisování dlouhodobého majetku v České republice a vybraných státech EU, jimiž jsou Slovenská republika a Spolková republika Německo.

Dalším cílem je demonstrovat teoretická východiska na příkladech evidence a odpisování dlouhodobého majetku v různých podmínkách jednotlivých států v praktickém využití a posléze nalézt a porovnat hlavní rozdíly v evidenci a odpisování dlouhodobého majetku mezi těmito vybranými státy.

Práce byla sepsána metodou kompilace po prostudování a sběru informací z tištěných odborných zdrojů, zákonů, vyhlášek a jiných platných právních předpisů České republiky,

Slovenské republiky a Spolkové republiky Německo, ze kterých byly vybrány hlavní myšlenky. Jejich komparací a syntézou proběhlo zpracování teoretických východisek této práce.

Praktická část byla zpracována na modelovém příkladu se souhlasem společnosti ATFE s.r.o. a jejích fiktivních příkladech dlouhodobého majetku. Aby mohly být příklady porovnány v jednotlivých zemích EU, byly vytvořeny fiktivní společnosti ATFE, s.r.o. ve Slovenské republice a ATFE GmbH ve Spolkové republice Německo. Každá ze společností má svou vlastní účetní směrnici pro odpisování dlouhodobého majetku sestavenou tak, aby si byly obsahem co nejpodobnější a zároveň splňovaly právní předpisy dané země, k čemuž byly použity znalosti získané zpracováním teoretických východisek.

Na ilustrativních případech traktoru Claas AXION 840 a plemenného hřebce byly dle vytvořených vnitřních účetních směrnic zaevidovány a odpisovány tyto dlouhodobé majetky v každé zemi zvlášť. Vzniklé a zjištěné skutečnosti byly mezi těmito jednotlivými zeměmi porovnány.

Právní předpisy použité k vypracování diplomové práce jsou platné k 31. prosinci 2016.

Vlastní práce a závěry

Každá z porovnávaných zemí má díky rozdílným legislativním úpravám svá specifika, která mohou ovlivnit výši uplatňovaných odpisů a jejich vliv na základ daně z příjmů.

Již při evidování dlouhodobého majetku je rozdíl v povinnosti vést určitý druh evidence. V České republice není legislativou evidence majetku nijak upravena, je spíše pouze doporučena pro potřeby účetní jednotky. Na Slovensku je evidence dlouhodobého majetku upravena opatřením MF SR, kde je vymezen i obsah karty dlouhodobého majetku (jaké informace má karta dlouhodobého majetku obsahovat). V Německu není povinné vést podrobnou evidenci dlouhodobého majetku ve smyslu karet dlouhodobého majetku, je však povinné sestavovat každoročně výkaz dlouhodobého majetku, který má předepsanou formu.

Zajímavé je i srovnání minimálních vstupních cen, které jsou z daňového hlediska upraveny legislativou jednotlivých zemí. V České republice a na Slovensku se po přepočtu na stejnou měnu výše vstupních cen až tolik neliší, na Slovensku jsou nevýznamně vyšší. V Německu je minimální vstupní cena při zařazování dlouhodobého majetku do účetnictví značně nižší než v České a Slovenské republice. Ve srovnání se Slovenskem, kde je daňové odpisování dlouhodobého hmotného majetku až od částky 1 700,- EUR (u nehmotného majetku 2 400,- EUR), je minimální vstupní cena dlouhodobého majetku (410,- EUR) opravdu nízká.

Z účetního hlediska si pořizovací (vstupní) cenu dlouhodobého majetku určuje každá účetní jednotka v rámci svých vnitřních účetních postupů sama.

Při zaměření na odpisové skupiny, na základě kterých se dlouhodobý hmotný majetek následně odpisuje po stanovenou dobu, je zjištěno, že v České i Slovenské republice je shodný počet odpisových skupin, a sice 6. Rozdíl však nastává v počtu odpisovaných let, po které je majetek odpisován. V České republice se dlouhodobý majetek odpisuje nejméně tři roky, nejvíce padesát let, na Slovensku nejméně čtyři roky, nejvíce čtyřicet let. V Německu systém zařazování majetku do odpisových skupin není zaveden vůbec. Majetek se odpisuje po dobu, která je stanovena v tzv. AfA-Tabelle, kterých je zveřejněno hned několik podle zaměření podniku.

Rozdíly jsou i v odpisování majetku. Zatímco metoda účetních odpisů je v kompetenci účetní jednotky a má být věrným a poctivým zobrazením skutečného opotřebení majetku, volba metody daňových odpisů je již omezená a řídí se příslušnými zákony o daních z příjmů. V České republice jsou daňově uznatelné pouze lineární a zrychlené odpisy (výkonové ani komponentní nejsou). Na Slovensku jsou to lineární a zrychlené pouze v případě, že je majetek zařazen do 2. nebo 3. odpisové skupiny. V Německu jsou daňově uznatelné jen lineární nebo výkonové.

Poslední porovnávanou položkou je zaokrouhlování účetních a daňových odpisů. V České republice se účetní odpisy zaokrouhlují dle ČÚS č. 013 na celé koruny nahoru. Ve Slovenské republice a ve Spolkové republice Německo je zaokrouhlování účetních odpisů v kompetenci účetní jednotky a ve Spolkové republice Německo se účetní ani daňové odpisy nezaokrouhlují – předpokládá se tedy matematické zaokrouhlení na 2 desetinná místa. V České a Slovenské republice se daňové odpisy zaokrouhlují na celé koruny (eura) nahoru.

Seznam vybraných použitých zdrojů

CENIGOVÁ, Anna. *Podvojně účtovníctvo podnikateľov, praktická príručka*. 16. aktualiz. vyd. Bratislava: CENIGA, 2016. ISBN 978-80-969946-7-0.

GRIGA, Michael a Raymund KRAULEIDIS. *Buchführung und Bilanzierung für Dummies*. 5. aktualiz. vyd. Weinheim: WILEY-VCH Verlag, 2016. ISBN 978-3-527-71251-9.

CHALUPA, Rostislav a kol. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2016*. 14. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-001-0.

MÁZIKOVÁ, Katarína a kol. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 16. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-932-8.

WÖLTJE, Jörg. *Buchführung Schritt für Schritt. Arbeitsbuch*. 2. aktualiz. vyd. Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft, 2015. ISBN 978-3-8252-8650-7.

WÖLTJE, Jörg. *Jahresabschluss Schritt für Schritt. Arbeitsbuch*. 2. aktualiz. vyd. Konstanz: UVK Verlagsgesellschaft, 2016. ISBN 978-3-8252-8665-1.

Česko. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Česko. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Německo. Einkommensteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 8. Oktober 2009 (BGBl. I S. 3366, 3862), das durch Artikel 7 des Gesetzes vom 31. Juli 2016 (BGBl. I S. 1914) geändert worden ist.

Německo. Handelsgesetzbuch in der im Bundesgesetzblatt Teil III, Gliederungsnummer 4100-1, veröffentlichten bereinigten Fassung, das durch Artikel 5 des Gesetzes vom 5. Juli 2016 (BGBl. I S. 1578) geändert worden ist.

Slovensko. Opatrenie Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, ve znění pozdějších předpisů.

Slovensko. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ve znění pozdějších předpisů.

Slovensko. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ve znění pozdějších předpisů.